

Specialfrågelista rörande

"048

Järntillverkning.

1. Räkna upp alla de namn på blästor (blästar), som man minns i socknen!
2. Redogör (Älvdalen) för skillnaden i betydelse mellan malm och malmvreda! Finnas motsvarande ord i Lima?
3. Minns man någon benämning på den träspade, medelst vilken malmjorden östes upp (malmräka)?
4. Minns man ordet flax i betydelsen 'fläkt vid blästa'?
5. Hurudan var stugan på blästvallen? En- eller tvårumsstuga? La-var eller sängar? Fönster?
6. Hur stora voro stenarna i blästerugnen? Knytnävstora? Mycket större? Hur voro stenarna sammanfogade? Murbruk? Lera?
7. Minns man något ord som motsats till fotblästa? Kanske vattu-blästa?
8. På vad sätt lades veden upp i blästerugnen? Restes den? Hur lades malmen in? Minns man ett ord fylld (fyllda), och vad avses därmed?
9. Hur klövs fällan (blästern) efter bultningen på fällstenen? Hur kallades det härvid använda redskapet?
10. Hur rensades blästerugnen från slagg? Med ett särskilt spett (käringsvärd)?
11. Hur förvarades fällan (blästern) vid blästerugnen, innan den transporterades hem till smedjan?
12. Hur kallades 'slagg' (krukor, kruckor)?
13. Minns man, att stål tillverkats av myrjärn? Hur gick detta till? Om stål ej tillverkades hemma, hur skaffade man sig då behövt stål? På marknader? Vid besök på järnbruken?
14. Hur kallades 'skrot' (skrapjärn)?